བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ 12 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 20 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

22nd May 2013

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 20 Price Rs. 1

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཝིསི་ཀོན་སིན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་ཝིསི་ཀོན་སིན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
དེ་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་
གོང་ཚེས་ཉིན་དེའི་ཕྱེད་ཡོལ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཁྱོན་ ༡༣༢
བརྒལ་བར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་ངོས་
ནས་མངའ་སྡེ་འདིའི་མི་མང་གི་འཐུས་མི་རྣམས་
ལ་གཏམ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བར་ཧ་ཅང་གཟི་
བརྗིད་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང། ངོས་རང་ཆུང་དུས་ནས་
དམངས་གཙོའི་ཁེ་ཕན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་
བསྒྱུར་ཐོག་ཡིད་སྨོན་ཡོད་པར་བརྟེན། དམངས་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཡི་རང་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་ལེན་ཡོད་པ་དང།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ངོས་ཀྱིས་བོད་ནང་ལེགས་
བཅོས་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གི་དབང་ཤུགས་
གང་ཙམ་ཞིག་བོད་ནང་ཁྱབ་ཚར་བར་བརྟེན།
ལེགས་བཅོས་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འདོད་
པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་བསྟུན་དགོས་པ་ལས་དོན་དམ་

གྱི་ལེགས་བཅོས་ཤིག་བྱུང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་བསླེབས་

རྗེས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་མང་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་གོམ་པ་རིམ་སྤོས་ཀྱིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བོད་མི་མང་གིས་འོས་བསྡུའི་
ལམ་ནས་འགོ་ཁྲིད་འོས་འདེམས་གནང་ཡོད། དེ་
ནས་བཟུང་ངོས་རང་ཕྱེད་རྒས་ཡོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
གནས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་མང་
གཙོའི་ལམ་ནས་མི་མང་གིས་འགོ་ཁྲིད་འོས་
འདེམས་བྱས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ངོས་རང་རྒས་
ཡོལ་ཆ་ཚང་ཞུས་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཟད། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་

བླ་བྲང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་བཞེས་
རྒྱུའི་ལོ་ངོ་ ༤༠༠ མིན་ཙམ་ཡོད་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁའི་ངང་ནས་མཇུག་སྒྲིལ་བྱས་
ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
དེ་བཞིན་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་
ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་
ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་
བཅས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་
པོའི་མཛད་ཁུར་གཙོ་བོ་གཉིས་པོའི་ཐོག་བཀའ་
སློབ་སྩལ་བ་དང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
རྣམས་ལ་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་

གཙོ་བོ་ནང་སེམས་འདུལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་
ལས། དངུལ་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཁོ་ནས་མི་ཚེ་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད་སྐོར་སོགས་
བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
གཞན་ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་
ཝིསི་ཀོན་སིན་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་སི་ཀོ་ཊི་
ཝལ་ཀར་མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་མཛད་
ཡོད། རྩ་བའི་༸གོང་ས་མཆོག་འདི་ཟླའི་ཕྱི་
ཚེས་ ༨ ནས་བཟུང་བྱང་ཨ་རིའི་ནང་གི་མཛད་
འཆར་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མེ་རི་ལེན་
ཌི་ཁུལ་དུ་ཉིན་གྲངས་གཅིག་དང། དེ་རྗེས་ཨོ་
རི་གྷན་ནང་ཉིན་གྲངས་བཞི་རིང་མཛད་འཕྲིན་
བསྐྱངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཝིསི་ཀོན་སིན་ཁུལ་
དུ་ཆིབས་སྒྱུར་མ་བསྐྱངས་གོང་མེ་ནི་སོ་ཊ་
ཁུལ་རོ་ཆེཅེ་སི་ཊར་གྲོང་ཁྱེར་ནང་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་མ་རི་ཡོ་སྨན་ཁང་དུ་ལོ་ལྟར་སྐུའི་
འཕྲོད་བཞེས་ལ་བརྟག་དཔྱད་མཛད་བཞིན་
ཡོད་ལ་ལྟར། ད་ཐེངས་ཡང་སྨན་ཁང་དེར་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་སྐུ་གཟུགས་བརྟག་
དཔྱད་མཛད་གྲུབ་རྗེས་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཁམས་སྔ་ལོ་ལས་ལྷག་
པ་ཡོད་སྐོར་ཞུས་ཡོད།།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་ཉིན་མོར་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །བཀའ་སྤྱི་མཐུན་མོང་གིས་ཐག་
གཅོད་གནང་དོན་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥
ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་དོན་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་ཉིན་མོ་
སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། དེ་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་
༥ ཐོག་རྡ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་

ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་སྨོན་ལམ་སྒྲུབ་མཚམས་
གསུང་རའི་ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མང་
གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་རྣམས་དང་
སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། གཞུང་འབྲེལ་མིན་

པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་ས་གནས་
མི་མང་། སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་བརྒྱ་
ཕྲག་མང་པོ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་བོད་མིའི་རྩ་
དོན་ཆེད་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བློས་གཏོང་
གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་
ཀྱི་ཆེད་རྗེས་དྲན་མྱ་ངན་གུས་འདུད་སྐར་མ་

གཅིག་གནང་། དེ་ནས་སཱ་ར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་
དགེ་གཙང་ཕྲུག་སྟོབས་ལགས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་
སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་

ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
གྲུབ་བསྟུན།
སྲིད་ཚབ་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་
པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། དེ་རིང་འདིར་ང་ཚོས་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་དགོས་
པ་ནི། ད་བར་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་
གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་ང་ཚོས་ཤེས་
པར་མི་གྲངས་ ༡༡༧ ཡིས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་
རིགས་ཆེད་དུ་སྐུ་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད།
དེའི་ནང་ནས་ ༡༠༠ འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་
བ་ང་ཚོས་ཤེས་ཡོད། ད་དུང་ང་ཚོས་མ་ཤེས་
ཀྱང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་བཙན་འོག་ཏུ་བོད་མི་
འདས་གྲོངས་དང་དམར་བསད། བཙོན་འཇུག་
སོགས་དཀའ་སྡུག་ཧ་ཅང་མྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་ང་
ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ལོའི་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་པཎ་ཆེན་

སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་
བྱས་ཏེ་འཚོ་གནས་ཡོད་མེད་ཤེས་རྟོགས་རྩ་
བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པའི་ཆེད་
དུ་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཚང་མ་འཛོམས་ཏེ་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཞུ་གི་ཡོད།
གཞན་ཡང་ཁོ་གིས་མུ་མཐུད་
གསུང་དོན། ང་ཚོ་བཀའ་ཤག་ངོས་ནས་ད་བར་
དུ་གཅིག་སྒྲིལ། གསར་གཏོད། རང་ཁ་རང་
གསོའི་ལྟ་གྲུབ་གསུམ་གཞི་བཞག་གི་ལས་དོན་
ཚང་མ་འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ལངས་ཕྱོགས་
གསལ་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གནང་དང་གནང་
མུས་ཡིན། ལངས་ཕྱོགས་དབུ་མ་དེར་འགྱུར་
བ་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་ཀྱི་
ཡིན་པ་བོད་པ་མི་རེ་ངོ་རེ་ནས་འགན་འཁྱེར་
ཏེ་བོད་ནང་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་དང་། རྒྱལ་གཅེས་པ་ཚོས་རང་སྲོག་བློས་
བཏང་གི་མངོན་འདོད་དེ་དག་ང་ཚོ་རང་དབང་
ལུང་པར་ཡོད་པ་ཚོས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་འོས་
འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད།།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་
ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་སྩལ་རྒྱུ།

༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆེས་བསྟོད་ཀྱི་ཕྱག་
འཁྱེར་ཕུལ་བ།

སྐུའི་གཅེན་པོ་མཆོག་ལ་གསེར་གྱི་གཟེངས་
རྟགས་ཕུལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ ༢༠༡༣ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས ༡༩ ཉིན་སུད་སི་
ས་གནས་མདོ་སྨད་རྒྱུན་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་གོ་སྒྲིག་
འོག་སུད་སི་ས་
གནས་ཤི་ཝེ་ཙིར་
བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་
སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་
ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་
ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་
དྲན་ཞུ་སླད་སུད་

སི་མདོ་སྨད་མི་
མང་གི་བཀའ་དྲིན་
རྗེས་དྲན་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཞེས་པའི་གཟེངས་
རྟགས་ཐེངས་དང་པོ་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་
ཚོགས་ཡོད་འདུག དེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་སྟེང་སུད་སི་སྐུ་
ཚབ་དོན་གཅོད་ཆོས་སྐྱབས་པ་ཚེ་བརྟན་བསམ་གྲུབ་
ལགས་དང་། སུད་སི་དང་ལེཀ་ཏེན་སིཊཡན་བོད་རིགས་
མི་མང་གི་ཚོགས་གཙོ་གང་གཞི་ཚང་བློ་བཟང་ལགས།
སུད་སི་ཆོལ་ཀ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་པ། གཞུང་
འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་
གྱིས་གཙོས། ཕ་རན་སི་དང་། འཇར་མན་བཅས་ནས་
ཕེབས་པའི་མདོ་སྨད་མི་སྣ་འགའ་དང་། སུད་སི་གནས་
སྡོད་མདོ་སྨད་མི་མང་བརྒྱ་ལྷག་མཉམ་འཛོམས་གནང་
ཡོད། གཟེངས་རྟགས་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ཁྲོད་ཆེས་དཀའ་སྡུག་ཆེ་ཞིང། ཆགས་འཇིག་གི་དུས་
སྐབས་འདིར་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་མཛད་རྗེས་རླབས་
ཆེན་བསྐྱངས་པའི་བོད་ཀྱི་སྲི་ཞུ་བ་ཞིག་ལ་བཀའ་དྲིན་
རྗེས་དྲན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༧། ༢༨
བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ངྷ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་ནང་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་
རིགས་མཐོ་རིམ་སློབ་མས་གཙོས། ས་རཱ་དང་ནོར་
གླིང་། སྨན་རྩིས་ཁང་བཅས་མཐོ་སློབ་ཁག་དང་། ངྷ་ས་
བོད་ཁྱིམ་སྟེང་ཤོད་གཉིས། གྷོ་པལ་པུར་བོད་ཁྱིམ། སུ་
ཇཱ་བོད་ཁྱིམ། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་བཅས་
ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
ལྗགས་རྩོམ་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་བློ་གསར་མིག་
འབྱེད། ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་གཏན་འཁེལ་ཡོད། དེ་
ཡང་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོ་ནས་
བཟུང་ལོ་ལྟར་བོད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དབྱར་ཁའི་
དགུང་གསེང་དང་བསྟབས་བསྟུན། ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་
མཛད་གསོལ་ཡོད།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཨ་རིའི་
ལོ་སི་ཨ་ན་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནིའུ་ཨོར་ལི་ཡན་སི་
(New Orleans) ནང་གི་ཊུ་ལེན་ (Tulane)
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བསླབ་པ་ཐར་སོན་པའི་
སློབ་ཕྲུག་གསུམ་སྟོང་བརྒལ་བར་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་ཊུ་ལེན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོས་སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་
ཀྱི་ཕྱག་འཁྱེར་འབུལ་ལམ་ཞུས་རྗེས། བསླབ་པ་མཐར་
སོན་གྱི་མཛད་སྒོར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་
སྩལ་དོན། མི་ཚང་མས་མི་ཚེ་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་དང།
ནང་མི་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྐྱིད་པོ་འདོད་མཁན་ཡིན་རུང། དོན་
དམ་པའི་དགའ་པོ་དང་སྐྱིད་པོ་དེ་ང་ཚོའི་སེམས་འཚོར་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས་དངུལ་ཡོད་མེད་ལ་རག་
ལུས་མེད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་
ནས་ནང་སེམས་དང་བཟང་སྤྱོད་སོགས་ལ་དོ་སྣང་མང་
ཙམ་བྱེད་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ 12ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 22

རྩོམ་པ་པོ་འགར་རྩེ་འཇིགས་མེད་ལགས་སུ་མི་ལོ་ ༥ ཡི་
ཁྲིམས་བཅད་བཏང་བ།

༄༅། །གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་
གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
མི་གཞོན་སྐྱེས་རྩོམ་པ་པོ་འགར་རྩེ་འཇིགས་

མེད་ལཊ་སུ་རྨ་ལྷོ་ཁུལ་རྩེ་ཁོག་རྫོང་དུ་ཁོང་ལ་
ལོ་ལྔའི་བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་བཅད་བཏང་འདུགརྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡
ཚེས་ ༡ ཉིན་བོད་ནང་གི་གཞོན་སྐྱེས་རྩོམ་པ་
པོ་འགར་རྩེ་འཇིཊ་མེད་ལགས་སུ་ཁོང་གི་རྩོམ་
སྒྲིག་བྱས་པའི་༼བཙན་པོའི་སྙིང་སྟོབས༽
དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོགས་
གཞི་ཡོད་པའི་ཉེས་འཛུཊ་འོག ཁོང་གི་གྲྭ་
ཤག་སྔོག་བཤེར་དང་དཔེ་དེབ་འགྲེམས་སྤེལ་
བཀག་སྡོམ། གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཁོང་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཏེ་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྲིད་ཡོད་

པ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྨ་ལྷོ་རེབ་གོང་དུ་གནས་
སྤོར་གྱིས་ད་ལྟའི་བར་བཙོན་འཇུག་བཀག་
ཉར་གྱི་ལོ་ ༥ ཁྲིམས་བཅད་བཏང་འདུག རང་
ལོ་ ༣༦ ཡིན་པའི་གཞོན་སྐྱེས་རྩོམ་པ་པོ་
འགར་རྩེ་འཇིཊ་མེད་ལགས་ནི། བོད་མདོ་སྨད་
རྨ་ལྷོ་ཁུལ་རྩེ་ཁོག་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་འབྲོག་སྡེ་
ཆེན་པོ་མགོན་ཤུལ་ཚོ་ཆེན་བཅུའི་ནང་ཚན་
སྒར་བ་ཞེས་པར་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢
ལོ་ནས་འགར་དགོན་ཆོས་གླིང་དུ་ཞུགས་
ཏེ་བསྡུས་གྲྭ་དང་ས་ལམ། གྲུབ་མཐའ། བརྡ་
སྤྲོད་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཕྱིས་སུ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་མདུན་ནས་བློ་རྟགས་དང་
རྣམ་འགྲེལ། ཕར་ཕྱིན། དྲང་ངེས། རྟེན་འབྲེལ།
དབུ་མ། མཛོད་སོཊ་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྱངས་
ཏེ་ཕར་ཕྱིན་རབ་འབྱམས་པའི་དམ་བཅའ་
བཞག་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ནས་བཟུང་
གསར་རྩོམ་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ཏེ་བོད་ནང་གི་
རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་དང་རྩེར་སྙེགས། སྦྲང་
ཆར་སོགས་དུས་དེབ་མང་པོའི་ནང་རྩོམ་ཡིག་
བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་སྤེལ་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ལོ་ནས་
བཟུང་གྲོགས་པོ་ཁག་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་
༼རྫོགས་ལྡན་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག དང་༼དུས་
རབས་ཀྱི་བསམ་གཞིགས། ༼མི་ཕམ་དགྱེས་
པའི་མཆོད་སྤྲིན། བཅས་ཀྱི་ལག་བསྟར་རྩོམ་
སྒྲིག་པ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་པ་གཞོན་པའི་འགན་

བཞེས་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་ཁོང་གི་
བརྩམས་ཆོས་ཐོག་མ་༼བསམ་གཞིག་ཉུལ་
བའི་ཟིན་ཐོ༽ བཀྲམ་སྟེ་ཀློག་པ་པོ་དག་གིས་
དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་ཁོང་རང་ངོས་
ནས་མ་དངུལ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་དང་རྩོམ་སྒྲིག་
བྱས་པའི་༼བཙན་པོའི་སྙིང་སྟོབས།དེབ་ཕྲེང་
དང་པོ་བཏོན་ཏེ། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་དཀའ་
སྡུག་གི་གནས་སྟངས་གསལ་འདོན་བྱས་
སྟབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་༤ བར་རྒྱ་
གཞུང་གིས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་གྱིས་
གཅར་རྡུང་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་
བཏང་ཡོད། བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་རྗེས་ཁོང་གིས་
མུ་མཐུད་༼བཙན་པོའི་སྙིང་སྟོབས། དེབ་ཕྲེང་
གཉིས་བཏོན་ཏེ་བོད་ནང་གི་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་དང་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྐོར། ༸གོང་ས་
མཆོག་དང་༸པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་
གཙོས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་རྣམ་
པའི་ཐོབ་ཐང་དང་བོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། གྲངས་ཉུང་
མི་རིགས་དང་པེ་ཅིན་གཞུང་བར་གྱིས་སྐོར་
སོགས་དོན་ཚན་༢༥ ལམ་ནས་གསལ་འདོན་
བྱས་སྟབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདི་ལོའི་ཕྱི་
ཟླ་དང་པོའི་ནང་ཁོང་ཡར་བསྐྱར་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལོ་ལྔའི་རིང་བཙོན་
འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་འདུགལྷ་སའི་བར་སྐོར་ཁུལ་དུ་ཆོད་དད་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་གཏོང་བཞིན་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་སེམས་ཚབ་
ཤུགས་ཆེ་བསྟན་པ།
༄༅། །རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཛུགས་སྐྲུན་
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་གཞིར་ཁ་གཡར་ནས་ལྷ་
སའི་ཇོ་ཁང་གི་བར་སྐོར་གཡས་གཡོན་དུ། ལོ་
ངོ་སྟོང་ཕྲག་རིང་ནས་བོད་མིའི་ཐུན་མིན་རིག་
གནས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་དད་ཀྱི་རྣམ་

པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྡོད་ཁང་རྣམས་ཤུལ་མེད་
གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱིས་སེམས་ཚབ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བའི་ནང་
འཁོད་དོན། དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་
སའི་ཇོ་ཁང་གི་བར་སྐོར་ཁུལ་དུ་ཡར་རྒྱས་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་ཨར་རྒྱག་ལས་
གཞི་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་ང་ཚོར་སེམས་ཚབས་
ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། འཛུགས་བསྐྲུན་གྱི་ལས་
གཞི་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཨ་སྒོར་ས་ཡ་
༡༩༦ བཏང་སྟེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་
བརྗོད་ཀྱང། ཉེ་ལམ་གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་
ལྟར་ན། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་རིང་ནས་བོད་མི་ཚོའི་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལོ་
རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གནའ་བོའི་རིག་

གནས་ཀྱི་ཤུལ་བཞག་ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་དང་། དེའི་
གཡས་གཡོན་དང་ཉེ་འཁོར་བར་སྐོར་སོགས་
བོད་མིའི་སྡོད་ཁང་དང་སྐོར་ལམ་ཁག་གི་རྣམ་
པ་ཤུལ་མེད་བཟོས་ཏེ། ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་
བྱེད་སའི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་གྱུར་རྒྱུ་ཡིན་འདུག རྒྱ་

ནག་དམར་པོའི་དབང་སྒྱུར་འོག་ཉེན་ཁ་འདི་
འདྲ་ཞིག་འཕྲད་རྒྱུའི་སྔོན་དཔག་ཐོག་དེ་སྔ་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་མཉམ་
སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ UNESCO ཀྱིས་གཙོས་
འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་དང་བར་སྐོར་ཁུལ་རྣམས་འཛམ་
གླིང་གནའ་བོའི་རིག་གནས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་ངོས་
འཛིན་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་རབ་དང་རིམ་པ་
བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
རང་བཞིན་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་གཏོར་བཅོམ་བྱས་པ་
བརྒྱུད་ཆོས་དད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆགས་
གཏོང་རྒྱུའི་ལས་གཞི་འདི་འཕྲལ་མར་མཚམས་
འཇོགས་ཡོང་ཆེད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་
ཛ་དྲག་ཐོག་ནས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
འཁོད་ཡོད།

འགར་རྩེ་འཇིཊ་མེད་ལགས།

ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཉིན་མོར་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་
སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་རྭ་
བའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་གདུང་སེམས་

མཉམ་སྐྱེ་ཉིན་མོར་ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་
པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་
གནས་སྟངས་སྐོར་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་
ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད།
ཉིན་གཅིག་གི་འགྲེམས་སྟོན་དེར་
རྡ་སར་གནས་བསྡོད་བོད་མིས་གཙོས་རྒྱ་གར་
དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་པ་བཅས་ཁྱོན་
མི་གྲངས་ ༣༥༠༠ ལྷག་ཙམ་གྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་
པོས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བ་བརྒྱུད་བོད་དོན་
དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ཐེངས་
འདིའི་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་སྐོར་བོད་མིའི་
རང་དབང་གསར་འགོད་པས་ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་
སྟོན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་

ཚོགས་ལགས་སུ་དྲིས་པར། ཁོང་གིས་ཐེངས་
འདིའི་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་དོན་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཉིན་མོ་དང༌།
དེ་རིང་ཉིན་མོ་ནི་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་

པོ་ཆེ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༦ ལ་སོན་སྐབས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཙན་དབང་འོག་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཉིན་མོ་འཁེལ་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ཉིན་མོ་འདི་དང་སྟབས་བསྟུན་ནས་
ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་བོད་དོན་པར་
རིགས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་རིན་མེད་ཐོག་གོ་སྒྲིག་
ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང་བོད་མི་ཙམ་
མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱ་གར་གི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་
འཆམ་པ་མང་དག་གཅིག་རྡ་སར་ཡོང་བཞིན་
ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་རྣམ་པར། བོད་ཅེས་པ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་གསལ་བཤད་དང༌། ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱ་མི་དམར་པོའི་བཙན་དབང་

འོག་བོད་ནང་དགོན་སྡེ་གྲངས་ལས་འདས་པ་
རྩ་མེད་བཏང་བ་དང། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང། སྐད་ཡིག ཁོར་ཡུག་སོགས་རྩ་མེད་
བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པའི་སྐོར་པར་རིགས་
ལམ་ནས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུར་
དམིགས་ཏེ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ཞིག་
ཡིན། ད་ཐེངས་འགྲེམས་སྟོན་འདིར་
བརྗོད་གཞི་ཁག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
གྱི་ཐོག་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་
ཞུས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། བོད་
ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ནས་བཟུང་
ད་བར་བོད་མི་ ༡༡༧ ཡིས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་དང་འདྲ་པར། ཁོང་རྣམ་པའི་
འབོད་སྒྲ་དང་རེ་འདུན། མེར་སྲེག་
གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་
གནས་བབ་བཅས་ཡིན།
བརྗོད་གཞི་གཉིས་པའི་ནང་བོད་
ཀྱི་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་པོས་
བཙན་དབང་མ་བྱས་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་པར་
རིགས་ལམ་ནས་གསལ་སྟོན་ཞུས་ཡོད།
བརྗོད་གཞི་གསུམ་པ་ནི། ༼ཕ་
ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་ལྟ་བྱེད་པ། ཞེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་བཙན་
དབང་བྱས་པ་ནས་ད་བར་བོད་ནང་གི་དངོས་
ཡོད་གནས་སྟངས་ཇི་ཡིན་སྐོར་པར་རིགས་
ལམ་ནས་འགྲེམས་སྟོན་ཞུས་ཡོད་ཅེས་ངོ་སྤྲོད་
གནང་ཡོད།།

བཀྲིས་ལྗོངས། སྦིར་དང༌། ཅོན་ཏ་ར་ས་གནས་སུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འཚམས་གཟིགས།

༄༅། །སྦིར་ནང་ཆེན་ཅོན་ཏ་ར་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་
དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ནས་
༢༡ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འཇམ་དབྱངས་
བཟོད་པ་ལགས་ཀྱིས་བཀྲིས་ལྗོངས། སྦིར།
ཅོན་ཏ་ར་ཁྱབ་ཁོངས་དགོན་སྡེ་ཁག སློབ་གྲྭགཞིས་ཆགས་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་
གཟིགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
སྦིར་ཅོན་ཏ་ར་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་ཆེན་མང་ཚོགས།
དགོན་པ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་དང༌། སམ་
བྷོ་ཊ་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཉིན་
རྒྱབ་ཚོུད་ ༢ ཐོག་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཚང་
འཛོམས་ཐོག་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་
དང་། ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས།
སྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ྋསྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཆར། སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་
པོ་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པོ་གནང་དགོས་པ་བཅས་
ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གཟབ་རྒྱས་
གནང༌།

དེ་ནས་མང་ཚོགས་ལ་དྲི་བ་དྲི་ལན་
གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་ལན་འདེབས་ཞུས་ཡོད་པ་
དང༌། དགོང་དྲོ་ཚོུད་ ༧ ཐོག་སྦིར་ཅོན་ཏ་ར་
སྡེ་ནང་གསུམ་གྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་
ཁང་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འཇམ་དབྱངས་
བཟོད་པ་ལགས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་གསོལ་སྟོན་
གོ་སྒྲིག་ཞུས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་
ས་བགོས་ལྟར་ཐེངས་འདིར་སྤྱི་འཐུས་འཇམ་
དབྱངས་བཟོད་པ་ལགས་ས་གནས་སུ་གཞུང་
འབྲེལ་འཚམས་གཟིགས་ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་
ཆགས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་བསྡུས་སུ།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། ༤ ཚེས་ 12ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 22

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚོགས་ཆུང་གིས་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ ༥༠༠༠ ལ་ཐོངས་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུར་ངོས་ལེན་གནང་བར་སྲིད་སྐྱོང་གིས་དགའ་བསུ་ཞུས་པ།

༄༅། །ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁྲིམས་
ལུགས་ཚོགས་ཆུང་ནས་རྒྱ་གར་དང་བལ་
ཡུལ་གཉིས་སུ་གནས་སྡོད་བཙན་བྱོལ་བོད་
མི་ ༥༠༠༠ ལ་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་
འོག་ཐོངས་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུར་ངོས་ལེན་གནང་
ཡོད། དེ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་Dianne
Feinsteinགྱིས་བཏོན་པའི་བསྐྱར་བཅོས་
གྲོས་འཆར་ལ་ཚོགས་གཙོ་Patrick Le-
ahy དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ Chuck
Schumer གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
བ་དེར་ངག་སྒྲའི་འོས་བསྡུ་བྱས་ཏེ་ངོས་ལེན་
ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་བཟོ་
བཅོས་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་འདིར་ཨ་
རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་བསམ་གཞིགས་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་བོད་འབྲེལ་བསྐྱར་
བཅོས་གྲོས་འཆར་འདི་ཉིད་གཏན་འབེབས་
འབྱུང་བར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་
མང་དག་ཅིག་འགྲིམ་དགོས་ཡོད། བོད་མི་
ཚུད་པའི་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་
འདིར་ཐོག་མར་ཁྲིམས་ལུགས་ཚོགས་ཆུང་
དང། དེ་རྗེས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་
བཀའ་འཁྲོལ། དེ་ནས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
ཁྲིམས་ཡིག་དང་མཉམ་བསྡུར་དག་མཆན་

བཅས་བརྒྱུད་དེ་མཐར་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་
གཉིས་ཀས་བཀའ་འཁྲོལ་གཏན་འབེབས་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། བརྒྱུད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་
ལ་ཟླ་བ་མང་པོའང་འགོར་སྲིད། "སེ་ནེ་ཀྲར་
ཕཱིན་ས་ཀྲན་གྱིས་བསྐྱར་བཅོས་གྲོས་འཆར་
བཏོན་པ་དང་། ཚོགས་གཙོ་ལཱི་ཧི་དང་། སི་
ནེ་ཀྲར་ཤུ་མར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བ་དང་། བཀུར་འོས་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅོས་གྲོས་འཆར་ལ་ངོས་
ལེན་བཅས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། མཐུན་རྐྱེན་འདིས་བོད་མི་རྣམས་སེམས་
ཤུགས་འཕར་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་

དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་
ཕན་གྲོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གྲོས་དོན་
འདི་ངོས་ལེན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་
གི་དྲག་གནོན་སྲིད་བྱུས་ཁག་ལ་གདོང་ལེན་
བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་དོན་དམ་གྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་མཚོན་པས་མ་ཚད། ཨ་རིའི་སྲིད་
དོན་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀས་དུས་ཡུན་རིང་
པོ་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དོན་
དངོས་ཐོག་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་བ་ཡང་མཚོན་གྱི་
ཡོད།" ཅེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད།སེ་ནི་ཀྲར་ཕཱིནས་ཀྲན་གྱིས་བཙན་

བྱོལ་བོད་མི་ ༥༠༠༠ ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་
ཚུན་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ཐོངས་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུའི་
བསྐྱར་བཅོས་གྲོས་འཆར་འདི་ནི་ཆ་རྐྱེན་འདྲ་
མཚུངས་ཅན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ཕྱི་མི་
གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དེར་གཞི་བཅོལ་
བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང། དེ་སྐབས་ཨ་རིའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱིས་གཏོང་ཕོད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་
གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་གནས་སྡོད་བོད་མི་
བཙན་བྱོལ་བ་ ༡༠༠༠ ལ་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་
ཐོངས་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུའི་གནད་དོན་ལ་བཀའ་
འཁྲོལ་སྩལ་ཡོད་པ་རེད། ཨ་རིའི་མི་སེར་ལ་
འགྲོ་སོང་མེད་པའི་ལས་རིམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ད་ཆ་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ ༢༡ ནང་རང་དབང་
དང་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་ལྡན་པའི་ཨ་རིའི་
བོད་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་སྒོ་
ནས་གསར་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ལོ་ངོ་
ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བོད་མིའི་འགོ་
འཁྲིད་རྣམས་ནས་བོད་མི་རྣམས་རང་དབང་
གི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་ཐུབ་པའི་
བར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ངོ་བོ་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་
པར་བརྟེན། དམིགས་ཡུལ་དེ་བསྒྲུབ་རྒྱུར་བདེ་
ཐང་དང་དར་རྒྱས་ངང་འཚོ་བའི་བཙན་བྱོལ་

སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་དེ་༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་ཡུན་རིང་བཅངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཞིག་
ཡིན། ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་བོད་མིའི་ཐོག་གི་
ཆ་རྐྱེན་གསར་པ་དེ་གཏན་འབེབས་བྱུང་ཚེ་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་བོད་ནས་བཙན་
བྱོལ་དུ་ཡོང་བའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་དོན་སྙིང་
ལྡན་པའི་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་སྤྲོད་རྒྱུའི་འབད་
རྩོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་ཕན་གྲོགས་ཆེན་པོ་
ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་ཤག་
གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་ནས་བོད་
དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཐབས་སུ་ནུས་ཤུགས་
འདོན་མུས་ལྟར། སྲིད་སྐྱོང་མཁས་དབང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་དེ་སྔོན་དང་ལྷག་
པར་ཉེ་ཆར་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ ནས་
༡༠ བར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཀྲོན་ཁུལ་དུ་
ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་སྐབས་སེ་ནི་ཀྲར་ཕཱིནས་
ཀྲན་དང་། ལཱི་ཧི། ཤུ་མར་གསུམ་གྱི་གཙོས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་དང་ཁོང་ཚོའི་ལས་
རོགས་མང་དག་ཅིག་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་དང་
གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་དང་བོད་མིར་རྒྱབ་
སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ནང་གི་བོད་མི་སྐྱབས་
བཅོལ་བའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་གནས་བབ་

དང། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་
དང་འཚོ་རྟེན་གྱི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་རྒྱུར་འབད་
རྩོལ་ཇི་བྱས་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་ཡང་གནང་ཡོད།
ཨ་རིའི་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཞིའི་
ནང་བོད་འབྲེལ་བསྐྱར་བཅོས་གྲོས་འཆར་
བཅུག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བརྒྱུད་རིམ་རིང་པོའི་ནང་
གི་གོམ་པ་དང་པོ་ཙམ་ཡིན་པ་བློ་ངེས་དགོས།
ཐོག་མར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཁྲིམས་ལུགས་
ཚོགས་ཆུང་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་
ཁྲིམས་ཡིག་ལ་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་སྤྱི་མོས་
ངོས་ལེན་ཐོབ་དགོས་པ་དང། གྲོས་ཚོགས་
འོག་མའི་ངོས་ནས་ཕྱི་མི་གཞིས་སྤོས་ཁྲིམས་
ཡིག་ཅིག་ཟུར་དུ་བཟོ་སྒྲིག་གནང་དགོས་ཡོད།
དེ་ནས་གོང་གི་ཁྲིམས་འཆར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲིལ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཕྱི་མི་གཞིས་
སྤོས་ཀྱི་གསར་བཅོས་གྲོས་འཆར་འདི་ནི་ཧ་
ཅང་རྙོག་འཛིངས་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས་མཐའ་མཇུག་ཏུ་ཁྲིམས་གཞི་དེར་མཐའ་
མའི་མོས་མཐུན་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྟངས་ཡང་
ཆགས་སྲིད་པར་བརྟེན་བོད་མི་རྣམས་ནས་དོན་
མེད་འུར་འདྲོགས་གནང་ཐལ་མེད་པ་དགོས་
རྒྱུར་བཀའ་ཤག་གིས་འབོད་སྐུལ་ནན་པོ་བྱེད་
རྒྱུ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༡ ལ།།

བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པས་སྤུ་རུ་ཝ་ལའི་ས་གནས་སེར་སྐྱ་མི་མང་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བསྟན་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྤུ་རུ་ཝ་ལ་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་སྐབས་བདུན་པའི་འདེམས་ཐོན་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་ཚོགས་གཙོ། ཚོགས་གཞོན་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་གནང་སྒོ་ཁག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་དེའི་སྔ་དྲོའི་ཚོུད་ ༡༡་༣༠ ནས་ཉིན་རྒྱབ་ཚོུད་ ༡་༤༠ བར་ཁུལ་དེའི་སེར་སྐྱ་མི་མང་ལ་སྤུ་རུ་ཝ་ལ་གཞིས་ཆགས་ཚོགས་ཁང་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་རྩ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག་ཁག་གི་སྐོར་
གཏམ་བཤད་ཞུས་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུག་གི་བྱ་རིམ་ཁག་དང་། གཞི་རྩའི་ཆ་རྐྱེན། ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྱབ་ཚད། ཁ་མཆུ་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་
བཅད་ཁྲ་མ་བཏང་བར་གྱི་བྱ་རིམ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་མཆུ་ཕྱིར་འཐེན་དང་ནང་འགྲིག ཕྱོགས་ལྷུང་བཅས་ཀྱི་སྐོར། གཞན་ཡང་ཟུར་སྣོན་ཡིག་ཆ་ཁག དེ་བཞིན་གྱོད་ཡ་ཉམ་
ཐག་ལ་མཐུན་རྐྱེན། དེའི་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ འཁོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་གསལ་རྒྱ་གར་ནང་གཅིག་ལྕོགས་བོད་མིའི་
ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ ༡༢ ཡོད་པ་དེ་དག་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་སྟེ། འབྲས་ལྗོངས་ལྷོ་ཕྱོགས་ར་ཝང་ལ་ཀུན་ཕན་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དང་། ལ་དྭགས་ལྕོག་ལམ་སར་བསོད་ནམས་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལ་དྭགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཟླ་བསྒྲིལ་གྱིས་ས་ཁོངས་ཁྱབ་ཚད་བསྒྱུར་བཅོས་གནང་བའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ འཁོད་ཟུར་འཛུགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ཁག་གི་འཕྲལ་སེལ་ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུག་བྱ་ཡུལ་ས་གནས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བའི་རྩ་འཛིན་ལམ་སྟོན་བཅས་འགྲེལ་བརྗོད་འཐུས་ཚང་གནང་སྟེ་ཚོགས་བཅར་བ་མི་མང་ཚང་མས་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་
ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་གྷོ་ཝ་ཧ་ཀྲིར་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཤར་ཁུལ་
གྱི་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཆུང་ནས་ཉིན་
དྲུག་གི་ལས་འགུལ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཞུས་པ་དང་
འབྲེལ། གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཁང་དུ་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་གནང། ཞུ་
གཏུག་ལས་འགུལ་བ་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་ནས་ཨ་
སམ་མངའ་སྡེའི་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་དང།
གཞུང་ཞབས། མཁས་དབང་ཁག་བཅས་ནས་

བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིག་ངག་
གཉིས་ཐོག་ནས་ཞུས་འདུག མངའ་སྡེའི་སྲིད་
སྐྱོང་བཀུར་འོས་སྐུ་ཞབས་ཇེ་བི་པཊ་ན་ཡེག་
(Mr.J B.Patnaik)མཆོག་ནས་སྲིད་སྐྱོང་
ལས་ཁང་དུ་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྣེ་བསུ་གཟབ་
རྒྱས་གནང་ཡོད་འདུག ཁོང་ནི་ཨོ་ཌི་ས་མངའ་
སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་རྒྱུན་རིང་གནང་མྱོང་བ་
དང་བོད་དོན་ཆ་རྒྱུས་གང་ལེགས་ཡོད་མཁན་

ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་ནས་གསུངས་གསལ་
དུ། རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སེམས་
མེད་བེམ་པོ་རྡོ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོར་བོད་དོན་ཞུ་འབོད་
ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་མུ་མཐུད་ནས་རང་ལུས་

མེར་སྲེག་གནང་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་མཚམས་
འཇོག་དགོས་གནས་དང། རྒྱ་དམར་གཞུང་
ནས་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་
བ་གཏོང་དགོས་སྐོར། དེ་ལས་བོད་དོན་འཐབ་
རྩོད་མུ་མཐུད་གནས་ཐབས་སུ་གསོན་པོར་
གནས་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་སོགས་
གསུངས་འདུག སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་མཉམ་

འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་དཀའ་རྙོག་
སེལ་ཐབས་སུ་ཐེ་བྱུས་དགོས་སྐོར་གསུངས་
པ་ཇི་བཞིན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོ་སྐུ་ཞབས་པྲ་ནབ་ཀུ་མར་གོ་གོའེ་ (Shri
Pranab Kumar

Gogoi) མཆོག་
ནས་ཀྱང་དེ་དོན་
གསུངས་འདུག མངའ་

སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་གཙོ་གཞོན་
པ་སྐུ་ཞབས་བྷིམ་ནནྡ་
ཏན་ཏི་ (Shri Bhi-
mananda Tanti) མཆོག་ནས་བོད་པའི་
འཐབ་རྩོད་དེ་བཞིན་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཐོག་སེམས་
ཤུགས་མ་ཆགས་པར་རྒྱུན་མཐུད་གནང་བར་
བསྔགས་བརྗོད་གནང་འདུག མངའ་སྡེ་དེའི་
རྒྱལ་སར་ཉིན་དྲུག་གི་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་
དེར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་དང་
མངའ་སྡེའི་ཀོང་རེ་སི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་

སྐུ་ཞབས་བྷུ་ཝེ་ནེཤ་ཝར་ཀ་ལི་ཏ་མཆོག Shri
Bhubaneshwar Kalita དབུས་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ར་མན་དྷེ་
ཁ་ (Shri Raman Dekha (BJP) མཆོགདབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ལྷ་ལྕམ་
བི་ཇོའེ་ཅཀརཝརྟི་ (Smt Bijoy Chakra-
varty (BJP) མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་མངའ་
སྡེའི་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཀོང་རེ་སི་
དང། བི་ཇེ་པི། ཡུ་ཌི་ཨེབ་དང། ཨེ་ཇི་པི་བཅས་
ཚོགས་པ་ཆེ་ཁག་བཞིའི་ཚོགས་གཙོ་སོགས་
དང། རྒྱ་གར་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་
སྐུ་ཞབས་ཌི་བྷོ་ར་ (D. Bora) མཆོག་བཅས་
མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སྤེལ་
འདུག གོང་གསལ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཚང་མས་
བོད་དོན་ཐོག་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་
དང། གྲོས་ཚོགས་སུ་གྲོས་ཆོད་སླེབས་པ་ཡིན་
ན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་
གནང་འདུག བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་མངའ་སྡེའི་
འཆར་འགོད་དང་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་

ཏང་ཀ་བྷ་དྷུར་ར་ཡེ་ (Shri Tanka Baha-
dur Rai) མཆོག་དང། དྲིལ་བསྒྲགས་དང་
མཐུན་འབྲེལ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་བ་སནྟཱ་དཱས་
(Shri Basanta Das)མཆོག མཉམ་འབྲེལ་
དང་ས་མཚམས་ཁུལ་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་སྐུ་
ཞབས་སི་དྷི་ཀུའི་ཨེཧ་མད་ (Shri Siddique
Ahmed) མཆོག་བཅས་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་
འདུག་པ་མ་ཟད། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་དང་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་ཟུར་པ། ཨ་ཇི་པི་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་པྲ་ཕུ་ལ་ཀུ་
མར་མ་ཧན་ཏ་ (Shri Prafulla Kumar
Mahanta) མཆོག་དང། ཀྱེབ་ཀྲན་རོ་བིན་
བྷོར་ཌོ་ལོའེ་ (Captain Robin Bor-
doloi, INC) མཆོག སྐུ་ཞབས་ཤར་མན་
ཨ་ལི་ཨེཧ་མད་ (Shri Sherman Ali
Ahmed,AIDUF) མཆོག སྐུ་ཞབས་མ་
ནོ་ཝར་ཧུ་སན་(Shri Monowar Hus-
sain, AIDUF) མཆོག་བཅས་ཀྱང་མཇལ་
འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གནང་འདུགཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ 12ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 22

གསལ་བསྒྲགས།
རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་ (Registration Certificate, Residential Permit & Long Term Stay Certificate) དང༌། རྒྱ་གར་ནང་དམིགས་བསལ་འཛུལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་ (Special Entry Permit) བཅས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་དུ་མཁྱེན་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་གཤམ་གསལ།༡༽ རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དམ་གཟབ་ཀྱིས་བདག་
གཉེར་གནང་ཐོག་དུས་ཐོག་ཏུ་ས་གནས་འབྲེལ་
ཆགས་སྐོར་སྲུང་ལས་ཁུངས་ (FRO) སུ་དོ་
བདག་ངོ་བཅར་གྱིས་དུས་འགྱངས་ངེས་པར་དུ་
ཞུ་དགོས།

༢༽ རང་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེས་
པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ནས་ལོ་ ༢༠
ཧྲིལ་པོ་ཟིན་པ་ ༼དོ་བདག་གི་རྒྱ་གར་ནང་
གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་སྟེང་ལོ་ ༢༠
རྒྱ་གར་ནང་གནས་པ་ཞིག་གསལ་དགོས།༽
རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་
ཁྱེར་གྱི་དུས་འགྱངས་ལོ་ལྔ་རེ་གནང་རྒྱུའི་ཆོག་
མཆན་ཐོབ་ཡོད་པས་ལག་ཁྱེར་དུས་ཚོད་མ་
རྫོགས་གོང་གནས་ཁུལ་སྐོར་སྲུང་ལས་ཁུངས་
(Police Station or Chowki) ནས་
དགག་ཆ་མེད་པའི་རྒྱབ་གཉེར་ཕྱག་བྲིས་ (Po-
lice Clearance Certificate or

No Objection letter) བཞེས་པའི་
མཚམས་འབྲེལ་ཆགས་ས་གནས་སྐོར་སྲུང་ལས་
ཁུངས་ (S.P office or FRO) ནས་ལོ་
ལྔའི་དུས་འགྱངས་ཞུ་དགོས།
༣༽ དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་མ་ཚུད་པ་རང་
རིགས་རྒྱ་གར་དུ་མ་སྐྱེས་པའམ། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་
ནས་ལོ་ ༢༠ མ་སོན་པ་རྣམས་རྣམ་ཀུན་ལྟར་དོ་
བདག་སོ་སོའི་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་
ལག་ཁྱེར་གྱི་དུས་ཚོད་མ་རྫོགས་གོང་ཉིན་གྲངས་
༡༥ ནང་ཚུན་འབྲེལ་ཆགས་ས་གནས་སྐོར་སྲུང་
ལས་ཁུངས་ནས་དུས་འགྱངས་ཞུ་དགོས། དུས་ཐོག་
དུས་འགྱངས་བཀའ་འཁྲོལ་མ་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་

ཁྲིམས་ཆད་ཕོག་སྲིད་པས་དེ་ལུགས་ཐུགས་
སྣང་ཆེ་བཞེས་གནང་དགོས།
༤༽ རང་ལོ་ ༦༥ ཡན་སོན་པ་དང༌། དབང་
པོ་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ནང་གནས་
སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་དུས་འགྱངས་ཞུ་
སྐབས་དོ་བདག་ངོ་བཅར་མི་དགོས་པར་
འབྲེལ་ཆགས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ནམ་ངོ་
ཚབ་ནས་དུས་འགྱངས་ཞུ་ན་འཐུས་རྒྱུ།
༥༽ བདུན་ཕྲག་བརྒྱད་ལྷག་ཕྱོགས་བསྐྱོད་
བྱ་དགོས་པ་རྣམས་ནས་སྒྲིག་མཐུན་ལྟར་
སོ་སོའི་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་
ལག་ཁྱེར་སྟེང་མ་ཐོན་གོང་ཐོན་མཆན་དང༌།
བསྐྱོད་ཡུལ་ས་གནས་དེར་འབྱོར་མ་ཐག་
འབྱོར་མཆན་ (Departure & Arriv-
al) འབྲེལ་ཆགས་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་ངེས་
པར་དུ་ཞུ་དགོས་ཤིང༌། ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་
ལག་དེབ་ངེས་པར་དུ་བསྣམ་གནང་དགོས།
༦༽ མཐོ་རིམ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་རང་ཉིད་མཐོ་
སློབ་འགྲིམ་ཡུལ་ས་གནས་དེ་ག་ནས་དུས་
འགྱངས་ཞུ་ཐབས་གནང་དགོས་པ་ལས་དེ་
མིན་དུས་ཐོག་ངོ་བཅར་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་
ངལ་འཕྲད་ངེས་ཆེ།
༧༽ རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་
ལག་ཁྱེར་སྟེང་ཐོན་མཆན་དང་འབྱོར་མཆན་
(Departure & Arrival) ཞུ་མི་རྣམ་
པས་ཐོན་མཆན་ཞུས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བདུན་
ཕྲག་གཅིག་གམ་ཉིན་བདུན་ནང་ཚུན་འབྱོར་
མཆན་ངེས་པར་དུ་ཞུ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ལས་
དེ་མིན་འབྱོར་མཆན་ཐོབ་རྒྱུར་སྐུ་ངལ་འཕྲད་
སྲིད་པས་དགོངས་པར་འཇགས་དགོས།

༨༽ རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཞུ་ཡུལ་ས་གནས་དེ་ནས་ས་གནས་གཞན་
ཞིག་ཏུ་གནས་སྤོ་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་ནས་
གནས་སྤོ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་སུ་སོ་སོའི་རྒྱ་
གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་སྤོ་
བཞུད་གནང་ལམ་ཡོད་པས་སྒྲིག་མཐུན་ལྟར་
སྤོ་བཞུད་གནང་དགོས།
༩༽ རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་
ཁྱེར་རྐུ་ཤོར་བ་དང༌། བོར་བརླག་ཕྱིན་པ། འཕྲོ་
བརླག་ཤོར་བ་སོགས་བྱུང་ཚེ་ལམ་འཕྲལ་ཐག་
ཉེའི་བསྐོར་སྲུང་ལས་ཁུངས་ལ་སྙན་སེང་དེབ་
སྐྱེལ་ (FIR) བྱས་པའི་ངོས་སྦྱོར་ཞུས་ཏེ།
ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་འབྲེལ་
ཡོད་ཕྱི་མི་དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་ (For-
eigners Registration Office)

ལ་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་
ངོ་འདྲ་བཟོ་ཆེད་ཞུ་གཏུགས་གནང་དགོས།
༡༠༽ གཞིས་མི་འདས་གྲོངས་སོང་བའི་གནས་
སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱི་མི་དེབ་
སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་ (Foreigners Reg-
istration Office) ལ་སྙན་སེང་དང་
འབྲེལ་རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས་པ་ལས་མི་གཞན་
གྱིས་བེད་སྤྱོད་གནང་ན་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་
པས་དེ་ལུགས་དགོངས་པར་འཇགས་དགོས།
༡༡༽ རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་
ཁྱེར་དང༌། གཞན་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཇི་
ཡིན་རུང་གི་ནང་དོན་ལ་འབྲི་སྲུབ་དང༌། བཟོ་
བཅོས་གནང་རིགས་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པས་
དེ་རིགས་རྩ་བ་ནས་གནང་མི་ཆོག
༡༢༽ རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་

ཁྱེར་ནང་འཁོད་བརྡ་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་དོན་ཚན་
ཁག་ལ་ཐུགས་སྣང་གིས་འགལ་འཛོལ་མེད་པ་
གནང་དགོས།

༡༣༽ རྒྱ་གར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་གང་དུའང་
གཏན་འཇགས་གནས་སྤོ་གནང་དགོས་རྣམས་
ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱི་མི་དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་
(Foreigners Registration Of-
fice) ནས་ཕྱིར་ཐོན་གྱི་ཆོག་མཆན་ (Exit
Permit) ཞུ་དགོས་ཐོག་དོ་བདག་སོ་སོའི་
རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་
རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་
ཁག་ལ་གནས་སྐབས་བསྐྱོད་དགོས་རྣམ་
པས་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱི་མི་དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་
(Foreigners Registration Of-

fice) ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཆོག་མཆན་ཞུས་རྗེས་
རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཐོག་ཐོན་མཆན་དང༌། དེ་ནས་འབྱོར་སྐབས་
འབྱོར་མཆན་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཞུ་དགོས།
༡༤༽ བོད་དུ་གཏན་འཇགས་ཕྱིར་ལོག་གནང་
མཁན་སུ་ཡིནའང་སོ་སོའི་རྒྱ་གར་ནང་གནས་
སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་འབྲེལ་ཆགས་ཕྱི་མི་
དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་ (FRO) སུ་ངེས་པར་
དུ་རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས།
༡༥༽ མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་
བོད་ཕྲུག་རང་ལོ་ ༡༦ དང་ ༡༨ སོན་རིམ་
བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་
ཁྱེར་དུས་འགྱངས་མེད་པར་གསར་བཟོ་
དགོས་གལ།

༡༦༽ ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་དེབ་སེར་པོ་ (IC)
གསར་བཟོའི་སྐབས་སྡོད་གནས་ཞལ་བྱང་ཇི་

གནང་དེའི་ཐོག་ས་གནས་བསྐོར་སྲུང་ལས་
ཁུངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་ཚེ་
དགག་ཆ་མེད་པའི་ཞིབ་འཇུག་ (NORI
Enquiry) གནང་གི་ཡོད་འདུག་པས་
དེ་ལུགས་ཞལ་བྱང་ཁ་གསལ་བརྟན་པོ་ཞིག་
གནང་དགོས། ཞིབ་འཇུག་སྐབས་དོ་བདག་སོ་
སོ་དང༌། སོ་སོའི་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་
པའི་ལག་ཁྱེར་ངོ་མ་དེ་སྤྱན་འབུལ་ཞུ་དགོས།
གལ་ཏེ་བསྐོར་སྲུང་བའི་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་
དོ་བདག་སོ་སོ་ས་གནས་སུ་མ་བཞུགས་པ་
སྐབས་འཁེལ་དང༌། ཡང་ཞལ་བྱང་གནང་བ་དེ་
ནས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྤོ་བཞུད་རྐྱེན་
པས་ས་གནས་བསྐོར་སྲུང་བས་བརྩད་གཅོད་
མ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རྣམ་པས་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་ཁང་གི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་དེབ་ཚན་པ་
(IC section) ལ་འབྲེལ་གཏུགས་གནང་
སྟེ་ (NORI Enquiry) ཞིབ་འཇུག་
བསྐྱར་དུ་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐུལ་
དང་སྦྲགས་འབྲེལ་གཏུགས་ཞལ་བྱང་གསར་
པ་ཇི་ཡིན་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་དགོངས་པར་
འཇགས་དགོས།

༡༧༽ བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་གང་ཞིག་
གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྩལ་བའི་རྒྱ་གར་
ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་
བཞིན་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་སེར་ལག་
ཁྱེར་མཉམ་ཉར་གནང་ན་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་
པ་བཅས་གོང་གསལ་དོན་ཚན་ཁག་ལ་ཚང་
མས་ཐུགས་སྣང་ངེས་པར་གནང་གལ་ཆེ་བའི་
གསལ་བསྒྲགས་སུ། བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་
ནས་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༨ ལ།།

ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་དཀའ་སེལ་ཆེད་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་
ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཨེ་སི་ཝི་རང་གྷ་ནཱཐ་ Mr. S.V.
Ranganath མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལྷོ་
ཕྱོགས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་དཀའ་
ངལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སྐོང་

ཚོགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཚོགས་འདུ་དེའི་ཐོག་
ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་
ཆེ་རྣམ་པ་དང། ཁྲལ་དང་གྲོང་སྡེ་ཡར་རྒྱས་དང་
གྲོང་སྡེ་ལྷན་ཚོགས། སྦེང་ལོར་ཤིང་ནགས་བདག་
སྲུང་གི་སྤྱི་ཁྱབ། ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་གློག་
གཏོང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན། དེ་བཞིན་
མངའ་སྡེའི་རྫོང་གི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཛིན་ཁག་

གཅིག་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང། བོད་
མིའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་འཁོར་ལྷ་
ཚང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་དང།
དྲུང་འཕར་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ལགས། ལྷོ་
སྤྱི་ཀརྨ་སེང་གེ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་

ཆགས་ལྔའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམ་པ། སྤྱི་
མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་
བདེ་ལེགས་ལགས་དང། འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་བཀྲ་ཤིས་དབང་བསྡུས་ལགས་བཅས་
མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུ་དབུ་
འཛུགས་ཐོག་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེས་ཀར་ན་ཊ་
ཀ་མངའ་སྡེ་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་མི་

རྣམས་ལ་ལོ་ངོ་ ༥༠ ལྷག་རིང་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་
འགྱུར་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུས་པ་དང་
ཆབས་ཅིག ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ནང་གི་བོད་
མི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་ཚོགས་འདུ་འདི་
རིགས་ལོ་རེར་ཐེངས་རེ་ཚོགས་དགོས་པའི་འབོད་
སྐུལ་ཡང་ཞུས་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཀར་ན་ཊ་
ཀ་མངའ་སྡེའི་ནང་ཡོད་པའི་མོན་གྷོ་དང། ཀོ་ལི་གྷལ།
ཧུན་སུར་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཐུང་ཆུ་དང་
གློག་གི་དཀའ་ངལ་དང། དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་
ནང་གི་གསང་ལམ་བཟོ་བཅོས་བཅས་སོགས་ཀྱི་
གནད་དོན་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་གནང་ཡོད། སྐབས་
དེར་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེས་འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁང་ཁག་
ལ་གོང་ཞུས་གནད་དོན་ཁག་གལ་ཆེར་རྩིས་ཐོག་
ཞིབ་འཇུག་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་
ལྷན། ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ནང་གནས་སྡོད་བོད་
རིགས་རྣམས་ལ་གང་ཐུབ་མཐུན་འགྱུར་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུས་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་
ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་འདི་ལྟ་བུ་
ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་ད་ཐེངས་ཚོགས་འདུ་འདི་
བཞིན་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་ཆགས་ཡོད། །

དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་དང་པོ་དབུ་འཛུགས། ༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྡ་ས་བཞུགས་སྒར་གྱི་ཉེ་འགྲམ་བཙུན་དགོན་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གླིང་དུ་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་དོ་དམ་ཚོགས་ཆུང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་རིམ་པ་དང་པོའི་ཉིན་གསུམ་པ་དེ་འགྲོ་བཞིན་འདུགདེ་ཉིན་བཙུན་དགོན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གླིང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གདན་
ས་ཁག་གི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བཞི་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཕར་ཕྱིན་རྩོད་རྒྱུགས་བཙུན་མ་རེར་ཡར་བཞེངས་ཏེ་འབུལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
ད་ཐེངས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་དགེ་བཤེས་མའི་
རྩོད་རྒྱུགས་འདིའི་ནང་བཙུན་དགོན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གླིང་དང་། སྒྲོལ་མ་གླིང་བཙུན་དགོན། དགེ་ལྡན་ཆོས་གླིང་བཙུན་དགོན། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་བཙུན་དགོན། བལ་ཡུལ་མཁའ་སྤྱོད་དགའ་འཁྱིལ་གླིང་བཅས་བཙུན་དགོན་ཁག་ལྔ་ནས་བཙུན་མ་གྲངས་ ༢༧ རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་བཞུགས་གནང་འདུག་པ་དང་ལོ་བཞིའི་རིང་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་ལོ་རེའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་བརྒྱ་ཆ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་ལོ་བཞིའི་རྗེས་མཐའ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ལོན་ཟིན་མཚམས་དགེ་བཤེས་མའི་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་འཆར་ཡོད་འདུག ཐོག་མའི་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་འཛུལ་བཞུགས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་གཞི་རིམ་ཆ་རྐྱེན་ནི་དགོན་པ་སོ་སོའི་ནང་གཞུང་ཆེན་ཀ་པོད་ལྔ་ལ་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་སློབ་གཉེར་གནང་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ཆ་སྙོམས་བརྒྱ་ཆ་ ༧༥ ལོན་ཡོད་ན་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ནང་འཛུལ་བཞུགས་ཆོག་གི་ཡོད་འདུགལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བཤེས་མ་འབྱུང་ཐབས་འདི་ནི་༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཁག་ཏུ་དགེ་བཤེས་མ་བཏང་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་རིམ་པ་དང། ལྷག་པར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་སྐྱེས་རབས་གསུང་ཆོས་སྐབས་བཙུན་དགོན་སོ་སོར་དགེ་བཤེས་མ་ཡོང་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པར་བརྟེན་ནས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་འོག་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་དོ་དམ་ཚོགས་ཆུང་གི་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། ༤ ཚེས་ 12ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 22

གལ་ཆེའི་གསལ་བསྒྲགས །
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གསང་བའི་ཚན་པས་སྤྱི་བདེ་ཉེན་རྟོག་པ་ཞིག་སོ་མྱུལ་དུ་བཏང་སྟེ་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །རྒྱ་ནག་གི་སྐབས་དགུ་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡིན་
པ་དང། ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་སྲིད་ཁྲིམས་ཐིང་
གི་དྲུང་ཆེ། ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་སྤྱི་བདེ་ཁྲུའུ་
ཡི་དྲུང་ཆེ་བཅས་ཡིན་པའི་ལིའི་གཡུས་ཆོན་
ནས་འཆར་གཞི་དང་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་
ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དམག་མི་ལས་བསྒྱུར་དང་
སྤྱི་བདེའི་ཉེན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་མི་གཅིག་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སོ་མྱུལ་
དུ་བཏང་སྟེ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱྭ་དང་
འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྒྲུབ་བྱས་པར་
མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་དང་
གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་
གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་མཁོ་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད་
པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་ས་ཁྱོན་
ཡོངས་སུ་ཞི་རྒོལ་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིས་འཇིགས་བསྐུལ་
དང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་
པའི་ཉེས་འཛུགས་བྱས་ཀྱང་དཔང་རྟགས་
གང་ཡང་མེད་སྟབས་སོ་མྱུལ་དེར་བཙན་

བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་དྲག་སྤྱོད་དང་འཇིགས་
བསྐུལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་འཆར་ཡོད་མེད་
རྟོགས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་མངགས་ཆ་བྱས་པ་དང།
སླར་ཡང་སྔ་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ལིའི་
གཡུས་ཆོན་གྱིས་སོ་མྱུལ་པ་དེ་བལ་ཡུལ་དུ་
ཐེངས་གཉིས་བསྟུད་མར་སྐད་བཏང་སྟེ་བོད་
མི་གཉིས་དམར་གསོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུག་
རྫས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་
དམར་གསོད་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
རྒྱུའི་ལས་འགན་སྤྲད་ཡོད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་

རང་དུ་དུག་གི་ནུས་པ་བརྟག་དཔྱད་སླད་བྱ་དེ་
གཅིག་དང་ཁྱི་ཕྲུག་གཉིས་ལ་ཚོད་ལྟའང་བྱས་
ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གསང་ལས་

ཚན་པས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱྭ་མཛད་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་
གནས་ཚུལ་འཚོལ་སྒྲུབ་དང་། བཙན་བྱོལ་
བོད་མི་ནང་ཁུལ་སྔར་བྱུང་མྱོང་མེད་པ་དམར་
གསོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་ཚབས་ཆེའི་དྲག་སྤྱོད་
ལས་འགུལ་སྤེལ་ཆེད་མངགས་གཏོང་ལྟར་ཁོ་
པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ལག་བསྟར་འབད་
བརྩོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་འབྱོར་ཁམས་
འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པ་བཀྲིས་རྒྱལ་
མཚན་༼མིང་གཞན་བཀྲིས་དོན་གྲུབ་༽དང་

ཁམས་སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤུངས་ཤང་ནས་ཡིན་པ་
ཀརྨ་ཡེ་ཤེས་༼མིང་གཞན་བཀྲིས་༽གཉིས་
ནས་ཁོ་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
སྟེ་ཉེས་ཅན་ལག་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ་འདི་ག་
བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེར་འདོན་རྩིས་སྤྲོད་
བྱས་བྱུང་བས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་
དང་ལྷག་བསམ་ལ་བསྔགས་བརྗོད་དང་
ལེགས་སོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
འདི་ནས་འདྲི་ཞིབ་ནན་པོ་བྱས་རྗེས་ར་
འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་བར་སོ་མྱུལ་བ་སྤེན་པ་
ཚེ་རིང་ནི་ ༡༩༨༠ ལོར་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་ལྷ་རི་
རྫོང་མཚོ་ར་ཤང་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ས་
གནས་སློབ་འབྲིང་དུ་བསྐྱོད་རྗེས་དམག་ནང་
ཞུགས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ལོར་ནག་
ཆུ་ས་ཁུལ་ལྷ་རི་རྫོང་ཁོངས་གྲོང་སྨད་ཤང་སྤྱི་
བདེའི་ལས་བྱེད་ཡིན་མུས་ཐོག་སི་ཁྲོན་ཞིང་
ཆེན་ལུའུ་ཀྲའུ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་
སྤྱི་བདེའི་གསང་ལས་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་རྗེས་
འཇིགས་བསྐུལ་རྒོལ་རྡུང་རུ་ཁག་ཁོངས་སུ་
འདེམས་སྒྲུག་བྱུང་འདུག དེ་རྗེས་སྐབས་དེའི་
ནག་ཆུ་ས་གནས་སྤྱི་བདེ་ཁྲུའུ་ཡི་ཁྲུའུ་ཀྲང་
ལིའི་གཡུས་ཆོན་གྱིས་ཁོ་པར་རྒྱ་གར་དུ་སོ་
མྱུལ་ལ་འགྲོ་དགོས་ལས་འགན་སྤྲད་དེ་འགྲམ་
འགག་སྒོ་བར་བསྐྱེལ། དེ་བཞིན་བརྒྱུད་
ལམ་དང་དངོས་པོའི་དཔང་རྟགས། གྲོན་
དངུལ་སྔ་རྗེས་ཧིན་སྒོར་འབུམ་བཅུ་གཅིག་
ལྷག་སྤྲོད་ལེན་བྱས་གནས་བཅས་པ་དོ་བདག་
རང་ངོས་ནས་ངོས་ལེན་གཙང་མ་བྱས་པའི་
དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོ་པ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་
ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཏང་བའི་ཆེད་ལས་
སོ་མྱུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་

བྱུང་ཡོད། སྤེན་པ་ཚེ་རིང་འདི་གར་འབྱོར་
རྗེས་ཁོ་པ་བོད་ནང་ལས་བྱེད་བྱེད་མྱོང་ཡོད་
པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདི་ག་ལས་ཁུངས་
ནས་དམིགས་བསལ་ལྟ་རྟོགས་བྱས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཁོ་པས་དགྲ་བོའི་སོ་མྱུལ་གྱི་ལས་
འགན་བླངས་ཡོད་པ་འདི་ག་ལས་ཁུངས་སུ་
ངོས་ལེན་མ་ཞུས་པར། ༸གོང་ས་མཆོག་
གི་སྐུ་ཕྱྭ་མཛད་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་
ཚུལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མཁོ་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་།
བོད་མི་སྤྱིའི་རྩ་དོན་ལ་གནོད་གཞིའི་གནས་
ཚུལ་མི་བདེན་རྫུན་བསྒྲིགས་ཀྱིས་མཁོ་སྤྲོད་
བྱས་པ། དད་རྟེན་མཉམ་བཞེས་སྐུ་པར་
བེད་སྤྱོད་ལོག་པ་བཏང་སྟེ་མི་གཞན་ལ་མགོ་
སྐོར་བཏང་བ་དང་། རང་ཉིད་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་ཡིན་ཁུལ་བཤད་དེ་མི་གཞན་ལ་མགོ་
སྐོར་བཏང་བ། རྒྱའི་ལས་འགན་བླངས་ཏེ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་
གྱི་དྲག་སྤྱོད་ལས་ཀ་བརྩམས་པ་བཅས་ཐ་
ཤལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ཡོད།
ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། བར་

ལམ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་ཆེད་
ཐབས་ལམ་སྣེ་མང་བརྒྱུད་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཁྲོད་སིམ་འཛུལ་གྱིས་བོད་མི་ནང་
ཁུལ་དུ་འགལ་བ་བཟོ་ཐབས་དང་། སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
སྐུ་ཕྱྭར་བསྡོ་བའི་ལས་འགུལ་བརྩམས་དང་
རྩོམ་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་རིམ་པ་ཡོད་
བཞིན་པ་ལྟར། ད་ལམ་འཚེ་བ་དང་དྲག་
ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་

གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུའི་ངན་བྱུས་དངོས་
སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་མི་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་ར་
འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད་ན། བོད་མི་སྤྱི་
བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་སྔར་ལྟར་སྲ་བརྟན་ཡོང་
ཐབས་ལ་ཐུགས་སྣང་ངེས་པར་དགོས་པར་
མ་ཟད། ལྷག་པར་ད་ལྟ་བོད་ནང་གི་གནས་
སྟངས་ཉིན་མཚན་འཁྱོལ་དཀའ་བའི་ཇེ་ཞན་
ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པར་བོད་མི་རྒྱལ་ཞེན་
ཅན་ཚོས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཀྱིས་ངོ་
རྒོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་གནས་
སྟངས་ཛ་དྲག་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་
འདིར། སྤེན་པ་ཚེ་རིང་ལྟ་བུ་དགྲ་བོའི་ལས་
འགན་དང་དུ་བླངས་ཏེ་རང་དབང་ལུང་པའི་
ནང་བོད་མི་སྤྱིའི་དཀའ་སྡུག་ལ་བསམ་ཤེས་
མེད་པར་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་རྒྱུའི་འབད་
བརྩོན་བྱས་པ་ནི་རང་གི་རིགས་ལ་ནག་ཉེས་
བསགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ལས་ཐབས་སྡུག་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རང་རིགས་ཚང་མས་
ད་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལས་བསླབ་བྱ་
བླངས་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཐ་ཤལ་གྱི་

བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་འགོག་ཐབས་སུ་གཞིས་
བྱེས་གཉིས་ཀ་ནས་ཐུགས་སྣང་གིས་ད་དུང་
རེ་ཟུང་རི་བོང་རྡོ་བརྫུས་ངང་ཚུལ་ཡོད་སྲིད་
པས་དེ་དོན་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ནམ་
བྱུང་ལ་འདི་ག་ལས་ཁུངས་ལ་ནང་དོན་སྙན་
སེང་གིས་མཐུན་འགྱུར་རྒྱབ་སྐྱོང་ཡོང་བའི་
འབོད་བསྐུལ་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བདེ་སྲུང་
ལས་ཁུངས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥
ཚེས་ ༢༣ ལ།།

རྒྱ་མིའི་སོ་མྱུལ་བ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང།

ཐེར་འདོན་བྱེད་མཁན་བཀྲིས་རྒྱལ་མཚན་༼མིང་གཞན་བཀྲིས་དོན་གྲུབ་༽ ཐེར་འདོན་བྱེད་མཁན་ཀརྨ་ཡེ་ཤེས་༼མིང་གཞན་བཀྲིས་༽

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ 12ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 22

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། སྒྲུབ་རྒྱུད་ཉི་མ།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

ཨེ་ཤི་ཡའི་རང་དབང་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་གྱི་དབུ་འཛིན་གསར་པས་ལས་དོན་དབུ་འཛུགས།
༄༅། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣

ཉིན་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་
འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཨེ་ཤི་ཡ་རང་
དབང་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་གྱི་
དབུ་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ལས་
དོན་སྤེལ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་

ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་
རྣམ་པ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་
ལས་འཁུར་གཙང་བཞེས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཚོགས་
ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རླུང་
འཕྲིན་ཁང་དེའི་དྲ་རྒྱའི་སྟེང་
སྤེལ་འདུག་པ་ལྟར། མཛད་
སྒོ་དེའི་ཐོག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་འདེགས་འབུལ་ཞུས་པ་
དང་འབྲེལ།དབུ་འཛིན་ཟུར་པ་འབེན་པ་སྟོབས་
རྒྱལ་ལགས་དང་། དབུ་འཛིན་གཞོན་པ་ལས་
ཐོག་ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་ཕེབས་
བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཨེ་ཤི་

ཡ་རང་དབང་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་
ཚན་ནང་ལས་བྱེད་༤༠ ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་དང་ལས་དོན་
གང་དང་གང་་གནང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་རེ་རེ་
བཞིན་ངོ་སྤྲོད་སྙན་སེང་ཞུས་འདུག བཀྲས་
མཐོང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་
འགན་འཛིན་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་ཐོག་
མའི་ལས་བྱེད་ཚོར་གནང་བའི་ཐོག་མའི་
གསུང་བཤད་དེའི་ནང། ཨེ་ཤི་ཡ་རང་དབང་
རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་གནད་ཡོད་
མི་སྣ་ཚོས་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་རྣམ་
པའི་ལས་དོན་དང་ལྷག་བསམ་ལ་བསྔགས་
བརྗོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གནང་བ་དང་

འབྲེལ། རླུང་འཕྲིན་ཁང་འདིའི་ནང་སྐད་ཡིག་
གཞན་ཁག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཚོ་དང་བསྡུར་
ན། ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་གནས་ཚད་མཐོ་
བ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་
གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་ད་དུང་བོད་སྐད་སྡེ་
ཚན་ནང་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་གང་
ཐུབ་ཀྱིས་ཨེ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རླུང་འཕྲིན་ཁང་
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་
དང་ལྷན་དུ་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་འདུགཡང་ལས་བྱེད་རྣམ་པའི་གླ་ཕོགས་དེ་དག་ནི་མི་
མང་གི་ཁྲལ་གྱི་ཐོག་ནས་བསླེབས་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་དེ་མཁྱེན་པའི་ཐོག་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཕྱག་ལས་

ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གནང་དགོས་པའི་ལམ་
སྟོན་ཡང་གནང་ཡོད། དབུ་འཛིན་བཀྲས་མཐོང་
བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ད་དུང་། རླུང་
འཕྲིན་གྱི་ལས་རིམ་དེ་མི་བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་
མ་ཡིན་པར། མི་མང་འཕོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་
ཁྱབ་འཕེལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དུས། གནད་དོན་སྤྱི་
དང་ཚིག་རེ་གཉིས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ཐོག་
ལའང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་
སློབ་ནན་པོ་ཕེབས་འདུག མཐའ་བསྡོམས་
སུ་ལས་བྱེད་ཡོངས་ནས་དགའ་བསུའི་ཐལ་
སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་གྱི་དབུ་འཛིན་
གསར་པར་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་
འདུག་པ་བཅས།།

སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ནོར་ཝེའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་
གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ནོར་ཝེ་
རྒྱལ་ས་ཨོ་སི་ལོའི་ OSLO གནམ་ཐང་དུ་
ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་སྐབས་དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་
དོན་གཅོད་ཐུབ་བསྟན་བསམ་གྲུབ་ལགས་དང་
སྤྱི་འཐུས་ཅུང་བདག་ཀོ་རེན་ལགས། དེ་བཞིན་
ནོར་ཝེ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོ་གསར་པ་མཚོ་མོ་ལགས་བཅས་ཀྱིས་
ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། ཕྱེད་ཡོལ་
དུ་ཨོ་སི་ལོ་རང་དབང་གླེང་སྟེགས། (Oslo
Freedom Forum) ཞེས་རང་དབང་
སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་ལྷན་ཚོགས་
ཤིག་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གདན་ཞུ་ལྟར། བཙན་
བྱོལ་ནང་གི་མང་གཙོ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ང་རང་བོད་ནང་
འགྲོ་མྱོང་དང་བོད་ནམ་ཡང་མཐོང་མྱོང་མེད་
ཀྱང། བོད་རིགས་ཤིག་ལ་སྐྱེད་པ་འདི་དུས་རྟག་
ཏུ་ངའི་སེམས་ནང་སྤོབས་པ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ངས་གང་ཐུབ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཆེད་ཞབས་ཞུ་
བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད། བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནི་མང་གཙོའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྟེན། འདིར་
ཁྱེད་རྣམ་པས་རང་གི་གཞིས་རྩའི་ཐོབ་ཐང་

རྩོད་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་
ཞི་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང། སྐབས་དེར་རྒྱ་མིའི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ལོང་
བ་ཡིན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀྲན་གིང་ཁྲན་ (Chen
Guangcheng) ཡང་ཕེབས་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་
ཨོ་སི་ལོ་རང་དབང་གླེང་སྟེགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་
འོག་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་
ཡོད། སྐབས་དེར་གསར་འགོད་པ་ཁག་གཅིག་
གིས་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་རང་སྲེག་གི་ལས་
འགུལ་སྤེལ་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཛ་
དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་དྲིས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྲགས་ཅན་བྷི་བྷི་སི་
BBC དང་སི་ཨེན་ཨེན་ CNN སོགས་ཀྱི་
གསར་འགོད་པ་ཡང་ཕེབས་ཡོད། གསར་འགོད་
ལྷན་ཚོགས་གྲུབ་མཚམས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
ཁུལ་དེར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སི་ཝི་ཊ་ (Civi-
ta) ཞེས་རིག་པའི་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ལས་ཁུངས་སུ་
ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་བསྟི་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་
གཙོ་ལྕམ་སྐུ་ཁི་རི་སི་ཊེན་ཁི་ལེ་མེ་ཊི་ (Mrs.
Kristin Clemet) མཆོག་གིས་ཕེབས་
བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། ལྕམ་སྐུ་མཆོག་དེ་སྔ་

ནོར་ཝེའི་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་གནང་མྱོང་ཡོད་
འདུག ལྷན་འཛོམས་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཙམ་
མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་དང་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་རྣམས་
གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་ནོར་ཝེ་རིག་
པའི་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་སི་ཝི་ཊ་ Civita
དང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ Tibet
Policy Institute གཉིས་འབྱུང་འགྱུར་
འབྲེལ་ལས་དོན་མཉམ་རུབ་ཐོག་སྤེལ་ཐུབ་རྒྱུའི་
རེ་བ་ཡོད་སྐོར་གསུངས།
དེ་བཞིན་ནོར་བོད་མཐུན་འབྲེལ་
ཚོགས་པ་ Network for Univer-
sity Cooperation Tibet-Nor-

way ཞེས་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
ལ་གསོལ་སྟོན་འབུལ་ལམ་ཞུས། གསོལ་སྟོན་
སྐབས་གོ་སྒྲིག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་
ལྷན་འབྱུང་འགྱུར་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ནོར་ཝེའི་
ནང་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་སྐོར་
ལ་གོ་བསྡུར་གནང་ཡོད། དེ་ནས་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་ནོ་བེལ་ཚོགས་ཆུང་དུ་ཕེབས་སྐབས་
ཚོགས་ཆུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་དང་དྲུང་

ཡིག་གཅིག་ལྕོགས་སྐུ་ཞབས་གྷེར་ལུན་ཌེ་སི་
ཊག་ Mr. Geir Lundestag མཆོག་
གིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས། སྐབས་དེར་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་ནོ་བེལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༨༩ ལོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་

པོ་མཆོག་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ནོ་བེལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་རྡ་
སར་མགྲོན་འབོད་ཀྱང་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་༸གོང་
ས་མཆོག་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་

འབུལ་ལམ་ཞུས་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་ ༢༥ འཁོར་
བཞིན་པར་བརྟེན་སྐབས་དེར་མཛད་སྒོ་དམིགས་
བསལ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་འོག་དུས་སྟོན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་
འཆར་ཡོད་པའི་སྐོར་ལའང་གོ་བསྡུར་གནང་ཡོད།
དེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ནོར་ཝེའི་བོད་

རིགས་མི་གྲངས་ ༧༠ བརྒལ་བར་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་བྷི་བྷི་སི་གསར་
འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་
ལན་འདེབས་སྐར་མ་བཅུ་ཙམ་རིང་གནང་ཡོད།

ནོར་བཅོས།

ཟབ་སྦྱོང་ལ་འཚང་སྙན་འབུལ་དུས།
༄༅། འབྱུང་འགྱུར་ལས་བྱེད་གསར་བསྐོར་དམིགས་ཏེ་བོད་རིགས་མཐོ་སློབ་ཐོན་པ་མི་གྲངས་ ༤༠ ལ་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༦ དང་དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ བཅས་ལ་བྱས་པ་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ནས་དོ་སྣང་བྱུང་ཡོད་ངེས་དང༌། ད་ཆ་ཟབ་སྦྱོང་ལ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱུའི་འཚང་སྙན་འདི་ལྷན་དུ་ཕུལ་འབྱོར་དགོས་པའི་དུས་ཚེས་མཐའ་མ་ཟླ་བ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༣༡ ཡིན་པར་འཚང་སྙན་འབུལ་འདོད་ཡོད་རིགས་ནས་དུས་ཚོད་འདིའི་ནང་འདི་ལྷན་དུ་སྙན་འབུལ་ཟིན་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། དེ་རྗེས་འཚང་སྙན་ཕུལ་སོན་བྱུང་རིགས་རྩིས་མེད་ཡིན། གོང་གི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་གསལ་དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་སློབ་མ་རྣམས་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཟབ་སྦྱོང་ལ་འདེམས་སྒྲུག་ཆེད་བོད་དབྱིན་གཉིས་སོ་སོར་ཆུ་ཚོད་ ༡་༣༠ རིང་འབྲི་རྒྱུགས་གཏོང་རྒྱུར་ཨང་༥༠༼༡༠༠%༽ཡོད་པ་ནས་ ༢༠ ༼༤༠%༽ ལོན་ན་རྒྱུགས་འཕྲོད་པར་ངོས་འཛིན་དང་རྩེ་བཏོག་གིས་འདེམས་སྒྲུག་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་ལག་འཁྱེར་ངོ་མ་དང་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་གཞན་ཁག་མཉམ་འཁྱེར་གྱིས་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༡ ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ནས་ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༤ བར་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་དུ་ངོ་བཅར་གྱིས་འབྱོར་ཐོ་འགོད་དགོས་པའི་གསལ་བསྒྲགས། ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་ནས་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ལ།།

སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་སློབ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༥ ཚེས་ ༡༥ ནས་ ༡༧ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས༌ཁུངས་
ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོད་
སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འོག གཞི་རིམ་བར་མ་
འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་
སློབ་དེབ་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པར་བསྐྱར་
ཞིབ་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བཀའ་ཤག་ཚོགས་ཁང་
དུ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་འདུ་དེར་དྷ་ས་བོད་
ཁྱིམ་དང། སམ་བྷོ་ཊ། མེས་དབོན་དཔེ་སྟོན་སློབ་
གྲྭ་བཅས་ནས་སྤྱི་ཚན་སློབ་དགེ་ཁག་གཅིག་དང་།
གཞན་ཡང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་དང་། སྤྱི་ཚན་སློབ་
དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བསླབ་གཞི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་བཅས་
ཚོགས་ཞུགས་གནང་ཡོད་ཅིང། ཤེས་རིག་ལས་

ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ལས་འཕར་དང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་གི་འགན་འཛིན་གཅིག་
ལྕོགས་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་ཚོགས་
འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གིས་ངོ་སྤྲོད་དང་། བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་། སྤྱི་ཚན་སློབ་
དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་དང་ལག་ལེན་གྱི་གལ་གནད་སྐོར་
གསུང་བཤད་གནང་འདུགཉིན་གསུམ་རིང་གི་ཚོགས་འདུའི་
ཐོག ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་
ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་འཛིན་རིམ་
བརྒྱད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་སློབ་དེབ་ཐོག་
བགྲོ་གླེང་གནང་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དེབ་དེའི་ནང་
སྔར་མེད་གསར་གཏོད་ཀྱིས་བོད་དང་། རྒྱ་གར།
སྤྱི་ཡོངས་རྒྱུན་ཤེས་བཅས་བོད་མིའི་དགོས་མཁོ་
དང་མཐུན་པའི་བརྗོད་གཞི་ཁག་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་
ཡོད་འདུག